

Národní knihovna ČR

The European Library
TEL-ME-MOR
Modular Extensions For Mediating Online Resources

NEWSLETTER 1/2005

Zpracovala:
PhDr. Eva Marvanová
Únor 2005

1. Cíle a aktivity projektu TEL-ME-MOR

TEL-ME-MOR - projekt Evropská knihovna: Modulární rozšíření pro zprostředkovávání on-line zdrojů (www.telmemor.net) započal 1. února 2005. Projekt je financován Evropským úřadem v rámci 6. Rámcového programu (FP6) technologie informační společnosti (IST) v rámci Activity 2.3.6.1, která je zaměřena na stimulaci a podporu účasti institucí nových členských států a přiřazených kandidátských zemí v aktivitách IST.

- TEL-ME-MOR bude podporovat 10 národních knihoven nových členských států EU, které jsou partnery projektu a staly se plnými členy The European Library Evropské knihovny - TEL (www.europeanlibrary.org/), iniciativy ustanovené pod záštitou Konference národních knihoven (CENL), poskytující jednotný přístup k elektronickým zdrojům hlavních evropských národních knihoven, stejně jako k ostatním službám.
- TEL-ME-MOR bude informovat o příležitostech k účasti v budoucích aktivitách IST, podporovat vzrůstající účast organizací nových členských států v budoucích IST výzvách, zvláště v oblasti kulturního dědictví a vzdělání.

2. Program IST : Information Society Technologies

Program IST je součástí 6. rámcového programu EU pro vědu a výzkum.

V 6. rámcovém programu výzkumu http://europa.eu.int/comm/research/fp6/index_en.html je částka 3600 miliónů Euro určena především na financování výzkumu IST.

IST Priority (Priorita2) se zaměřuje především na:

- Rychlejší zavádění inovačních změn a posilování konkurenceschopnosti evropského obchodu a průmyslu, které přispěje k větším ziskům všech obyvatel Evropy;
- Stimulaci integrace a strukturalizace evropského výzkumu, vybudování rozšířených přístupů k nejdůležitějším oblastem IST a vytvoření pásma Evropského výzkumu v oblasti IST [European Research Area in IST](#)
- Zabezpečení vedoucího postavení Evropy v obecně použitelných a aplikovaných technologiích jež jsou podstatou znalostní ekonomie

3. Iniciativy 6. RP v oblasti vzdělávání a kulturního dědictví

Účast v Evropské výzkumné oblasti pro kulturu a vzdělání

Knihovny, muzea, archivy a školy (stejně jako ostatní kulturní a výchovné instituce) mají tradici v podpoře přístupu k informacím a kulturním zdrojům. Jsou zapojeny ve vzdělávacích aktivitách a znají potřeby svých uživatelů. Všechny tyto faktory je činí klíčovými partnery v ERA, - [European Research Area \(ERA\)](#), kde mohou rozhodující měrou přispět k ochraně a uchovávaní a zpřístupňování kulturního dědictví a vzdělávání.

IST - Pracovní program 2005-2006

"odkudkoliv a kdykoliv přirozený přístup k IST službám pro všechny"

IST Pracovní program [IST Work Programme](#) pro období 2005-2006 definuje detailně cíle a vědecké a technologické priority IST z oblasti tematických priorit IST FP6 specifického programu pro "integraci a posílení evropské výzkumné oblasti".

Příležitosti k zapojení místních institucí do programů zaměřených na kulturní dědictví a příbuzné oblasti jsou následně shrnuty:

- Zajištění provozování robustnějších systémů pro obyvatele Evropy, aby se mohli aktivně a interaktivně účastnit vytváření sbírek kulturního dědictví ve svých obcích.
- Urychlení celkového rozvoje informační společnosti se zřetelem na občany ze všech společenských skupin a vrstev.
- Rozvoj technik snadného ovládání a obsluhy zařízení IT využitelných při školení a vzdělávání obyvatel zaměřeném na maximální využití potenciálu systémů a služeb IT.
- Překonání sociální exkluze atraktivním a efektivním způsobem.
- Odstranění jazykových bariér k rozšíření větší účasti v poskytnutí přístupů k existujícím informačním službám pro všechny.

[Unit E3](#) - Útvar E3 - je odpovědný za relevantní výzkum vztahující se k využití vyspělých technologií pro výuku (TeLearn) a pro zpřístupnění a uchování evropských kulturních, uměleckých a vědeckých zdrojů (DigiKult).

- **Zvýšení úrovně vzdělávání prostřednictvím technologií - [Technology-enhanced Learning](#)**

Útvar je pověřen výzkumem a hodnocením skutečnosti, že informační technologie a nová média přispívají ke zkvalitnění vzdělávacích procesů. Tato práce má na zřeteli technologické, kognitivní, pedagogické a organizační aspekty s důrazem na technologii jako faktor zvyšující účinnost vyučovacích procesů, a má vést k zavádění interaktivních systémů, stejně tak jako uplatnění nových přístupů zdokonalujících vyučovací proces. Týká se výuky na školách, univerzitách, pracovištích, a institucích celoživotního vzdělávání pro všechny v jakémkoliv jazyce.

- **Kulturní dědictví - [Cultural Heritage DigiKult](#)**

Útvar je také pověřen napomáhat v brzkém osvojení nových technologií pro zpřístupnění a uchování evropských kulturních, uměleckých a vědeckých zdrojů, které učiní knihovny, archivy a muzea dosažitelné pro všechny, odkudkoliv a kteroukoli dobu. Tato činnost zahrnuje výzkum a modelovou aplikaci zpřístupnění, která povede k osvojení automatizované digitalizace a digitálních postupů restaurování a uchovávání zdrojů, stejně jako tvorbě rozsáhlých sítí kulturních zdrojů a nových prostředí pokud jde o kulturní dědictví, cestovní ruch a paměť obce.

4. Základní informace o „výzvách“.

Výzvy jsou oficiální dokumenty publikované Evropskou komisí, která vybízí zájemce k předložení projektových návrhů. Texty formulují potřebné specifikace k přípravě a předložení návrhů a upřesňují pro každou činnost typy pomůcek, které jsou i typovými projekty a jsou v předkládaných návrzích. Hlavním nástrojem k uskutečnění FP6 jsou Integrované projekty (IPs), Specificky cílené výzkumné projekty (STREPs), Vzorová síť, Zvláštní podpora procesů (SSA) a Koordinační akce (CA). Více informací o různých nástrojích najdete na: <http://www.cordis.lu/fp6/stepbystep/instruments.htm>

Výzvy se obrací k specifickým Strategickým cílům a objasňují příslušné Pracovní programy.

Výzva 4

Call 4 je nyní otevřena, ukončena bude v úterý 22. 3. 2005. Výzva nabízí skvělé příležitosti pro spolupráci knihoven, muzeí a archivů, škol a dalších institucí a pokrývá následující oblasti:

- **Technology-enhanced Learning** (technologie zkvalitňující výuku) Strategický cíl 2.14.10
- **The Enlarged Europe** (Rozšiřující se Evropa strategický cíl 2.4.13), jeho cílem podpořit a ulehčit účast nových členských států a příznivě ovlivnit partnerství se zbytkem Evropy. Poskytuje návrhy se zaměřením k zesilující integraci rozšířené Evropy ve vybraných oblastech založené na uplatnění v praxi a zahrnuje národní instituce. Jedna ze specifických oblastí je zacílena na e-Learning.

Budoucí výzvy

Výzva 5, pokrývá oblast kulturního dědictví (Strategický cíl 2.5.10) a je zaměřena na koordinaci včetně vícejazyčné komunikace (Strategický cíl 2.5.7) bude otevřena 17. května a ukončena 21. září 2005.

Další informace

Sumarizaci informací o Výzvě 4 naleznete na webových stránkách TEL-ME-MOR www.telmemor.net.

Oficiální informace o aktuálních a budoucích výzvách jsou dostupné na webových stránkách Evropské komise z následujících odkazů:

- **Výzva 4:** http://fp6.cordis.lu/fp6/call_details.cfm?CALL_ID=174
- **Pracovní program IST:**
http://www.cordis.lu/ist/workprogramme/wp0506_en/contents.htm
- **Strategické cíle "rozšířené Evropy":**
http://www.cordis.lu/ist/workprogramme/wp0506_en/2_4_13.htm
- **Profil e-Learning:** http://europa.eu.int/information_society/eeurope/2005/all_about/elearning/index_en.htm
- **E-Learning a příležitosti pro kulturní instituce: (doporučení projektu CALIMERA - financovaného EU)** [http://www.calimera.org/Lists/Guidelines/Learning_\(formal_and_informal\).htm](http://www.calimera.org/Lists/Guidelines/Learning_(formal_and_informal).htm).

Pro jakékoliv dotazy o předložených návrzích kontaktujte : mail@barbaramorganti.org. (anglicky). Dotazy budou ihned projednány s pomocí Evropské komise Kulturního dědictví a Sektoru výuky